

LIBRIS

We know
books

ELIZABETH GASKELL

IUBIȚII SYLVIEI

Traducere: LIVIU MATEESCU

EDITURA ORIZONTURI

Cuprins

Capitolul 1. Monkshaven	5
Capitolul 2. Întoarcerea din Groenlanda	15
Capitolul 3. O pelerină nouă	28
Capitolul 4. Philip Hepburn	40
Capitolul 5. Povestea puterii	52
Capitolul 6. Însmormântarea marinarului	65
Capitolul 7. Întâlnirea – testamentul	81
Capitolul 8. Atracție și respingere	95
Capitolul 9. Harponierul	107
Capitolul 10. Un elev încăpățânat	118
Capitolul 11. Visuri despre viitor	130
Capitolul 12. Petrecerea de Anul Nou	144
Capitolul 13. Mirări	171
Capitolul 14. Parteneriatul	182
Capitolul 15. O întrebare dificilă	193
Capitolul 16. Logodna	207
Capitolul 17. Avertismente respinse	218
Capitolul 18. Eddy în vârtoarea dragostei	232
Capitolul 19. O misiune importantă	244
Capitolul 20. Iubit și pierdut	251
Capitolul 21. Un pretendent refuzat	260
Capitolul 22. Umbre întunecate	268
Capitolul 23. Răzbunare	278
Capitolul 24. O bucurie scurtă	289
Capitolul 25. Necazuri la orizont	302
Capitolul 26. O veghe sumbră	319
Capitolul 27. Zile întunecate	332
Capitolul 28. Calvarul	345

Capitolul 29. Veșminte de nuntă.....	358
Capitolul 30. Zile ferice.....	373
Capitolul 31. Semne rele.....	386
Capitolul 32. Salvat din valuri.....	395
Capitolul 33. O apariție.....	407
Capitolul 34. Un recrutar nesăbuit.....	417
Capitolul 35. Lucruri care nu pot fi spuse.....	427
Capitolul 36. Vești misterioase.....	436
Capitolul 37. Doliu.....	451
Capitolul 38. Recunoașterea.....	461
Capitolul 39. Mărturisiri.....	471
Capitolul 40. Un mesager neașteptat.....	483
Capitolul 41. Rugăciuni la Sfântul Mormânt.....	491
Capitolul 42. O fabulă greșită.....	502
Capitolul 43. Necunoscutul.....	510
Capitolul 44. Primele cuvinte.....	520
Capitolul 45. Salvat și pierdut.....	529

OFERTA DE CARTE A EDITURII ORIZONTURI

CĂRȚI ÎN CURS DE APARIȚIE

- 100 CEI MAI MARI SAVANȚI AI LUMII, John Simmons
 100 CEI MAI MARI SCRITORII ROMÂNI, coordonator Mircea Ghițulescu
 100 CEI MAI MARI SCRITORII AI LUMII, de Daniel S. Burt
 100 DE PERSONALITĂȚI MILITARE ALE LUMII, de Michael Lee Lanning
 100 LIDERI AI LUMII, de Brian Mooney
 LIDIA, de Alphonse Daudet
 DOAMNELE DIN MISSALONGHI, Colleen McCullough
 CUM SĂ NE DEZVOLTĂM INTELIGENȚA, de dr. Patrick M. Georges
 100 SUBIECTE DE CULTURĂ GENERALĂ, de Éric Cobast
 LUCREZIA BORGIA, de Lia Celi, Andrea Santangelo
 CATERINA DE MEDICI, de Lia Celi, Andrea Santangelo
 ÎNTÂMPĂRI CIUDATE DIN ISTORIA LUMII, de Didier Chirat
 MARILE MITURI ALE LUMII, de F. Braunstein, J. F. Pépin
 SPUNEȚI NU BOLILOR DE INIMĂ, de Patrick Holford
 ISTORIA ANGLIEI, de Andre Maurois
 ISTORIA FRANȚEI, de Mary Fulbrook
 ISTORIA GERMANIEI, de Mary Fulbrook
 ISTORIA AMERICII, de Winston Churchill
 ÎNCETEZ SĂ MĂ MAI ÎNFURII, de Christine Lewicki
 CUM SE CREȘTE UN COPIL PROBLEMĂ, de Karen Doyle
 REȚETA CONTRA OBOSELII, de Linda Hawes Clever

OFERTĂ DE CARTE

ULTIME APARIȚII

ALEX CLERGUE	SĂ ÎNVĂȚĂM SĂ NE TRATĂM FĂRĂ MEDICAMENTE (240 p.)	29.99
	CODUL RUTIER ACTUALIZAT 2022 (272 p.)	29.99
PAUL-ALEXIS	AI NEVOIE DE CURAJ PENTRU A FI TU	29.99
RACINE JOURDREN	ÎNSUȚI (192 p.)	
WILKIE COLLINS	FEMEIA ÎN ALB (640 p.)	44.99
VÉRONIQUE AÏACHE	PUTERILE MISTERIOASE ALE PISICILOR (160 p.)	24.99
PHILIP STOKES	100 MARI GÂNDITORI AI LUMII (240 p.)	39.99
STEPHEN	100 CELE MAI MARI DEZASTRE DIN	39.99
J. SPIGNESI	TOATE TIMPURILE (416 p.)	
ELIZABETH B.	CE SĂ FACI CÂND TOTUL SE	34.99
BROWN	PRĂBUȘEȘTE ÎN JURUL TĂU	
SUE ARMSTRONG	TOTUL DESPRE ÎMBĂTRÂNIRE (288 p.)	34.99
MATT LAMY	100 CELE MAI BIZARE MISTERE ALE LUMII (320 p.)	39.99
TOM PHILBIN	100 CELE MAI IMPORTANTE INVENȚII DIN TOATE TIMPURILE (368 p.)	39.99
WILLIAM JAY JACOBS	GIGANȚII AI ISTORIEI (400 p.)	39.99

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GASKELL, ELIZABETH

Iubiții Sylviei / Elizabeth Gaskell ; trad.: Liviu-Constantin Mateescu. - București : Orizonturi, 2021
ISBN 978-973-736-456-2

I. Mateescu, Liviu-Constantin (trad.)

821.111

Redactare: **DUȘA UDREA-BOBOREL**

Corectură: **CĂTĂLINA CĂLINESCU, EMILIA LEANCĂ**

Copertă: **TATIANA DANIELA POPESCU**

SYLVIA'S LOVERS

Toate drepturile acestei ediții aparțin **Editurii ORIZONTURI**

Editura ORIZONTURI – București

Bdul Libertății nr. 4, bl. 117, et. 7, ap. 20

telefon: 021.3177679, 0744531333

e-mail: orizonturi@editura-orizonturi.ro

www.editura-orizonturi.ro

Tipar: ARTPRINT

E-mail: office@artprint.ro

Capitolul 1 **Monkshaven**

Pe țărmul nord-estic al Angliei se află un oraș numit Monkshaven, care în prezent are aproximativ cincisprezece mii de locuitori. La sfârșitul secolului trecut însă, populația orașului nu se ridica decât la jumătate din acest număr, iar evenimentele povestite în paginile care urmează au avut loc în acea perioadă.

Monkshaven nu a fost un nume necunoscut în istoria Angliei, în oraș se povestea frecvent că acesta fusese locul în care acostase corabia unei regine fără tron. În perioada aceea, pe dealul de lângă oraș se înălța un castel fortificat; acum, pe locul acela este un conac părăsit. Și chiar înainte cu mult de sosirea acelei regine, cele mai vechi rămășițe ale castelului datau de pe vremea în care pe stâncile acelea fusese o mare mănăstire, ce veghease asupra oceanului ce se unea în zare cu cerul. Monkshaven fusese ridicat pe malul râului Dee, chiar acolo unde acesta se vărsa în Marea Nordului. Strada Principală a orașului mergea paralel cu râul, iar din ea se desfăceau străzi mai mici, care urcau pieptiș pe dealul abrupt, iar între deal și râu se înghesuiau casele. Era și un pod peste râul Dee și bineînțeles o Stradă a Podului, perpendiculară pe Strada Principală. În partea de sud a râului erau câteva case mai pretențioase, înconjurată de grădini și pajiști. În această parte a orașului locuiau aristocrații. Și cine erau aceste notabilități ale micului oraș? Nu erau ramurile mai tinere ale familiilor de nobili din ținut, care locuiau în conacele transmise din generație în generație, situate în partea sălbatică a întinderilor dezolante de turbă, ce mărgineau Monkshavenul în partea dinspre uscat, așa cum apele mărgineau orașul pe partea dintre mare. Nu, aceste familii vechi se țineau departe de neplăcutul, dar aventurosul meșteșug care adusese bogăție anumitor familii din Monkshaven, generație după generație.

Cei mai bogați oameni din Monkshaven erau cei care aveau cele mai multe baleniere. Viața unui băiat dintr-o astfel

de familie din Monkshaven se petrecea cam așa: intra mus pe una dintre navele deținute de un armator – poate chiar de tatăl său – împreună cu alți douăzeci sau poate mai mulți băieți de vârsta lui. În lunile de vară el și tovarășii săi ucenici făceau curse pe mările Groenlandei, întorcându-se cu corăbiile pline la începutul toamnei. Iar în lunile de iarnă învățau să pregătească uleiul din untura de balenă în topitorii și luau lecții de navigație de la câte un meșter ciudat, pe jumătate profesor, pe jumătate marinăr, care își asezona învățăturile cu povești despre aventuri din tinerețea lui zbuciumată. Casa armatorului care deținea corabia pe care lucra era și casa lui și a tovarășilor săi pe perioada sezonului mort, între octombrie și martie. Poziția pe care o ocupau acești băieți în gospodărie varia în funcție de taxa pe ucenicie pe care o plătiseră: unii aveau același rang cu fiii familiei, alții erau considerați doar cu puțin mai răsați decât niște servitori. Însă, odată urcați la bordul corabiei, cu toții erau egali și doar cel mai deștept și mai curajos putea să-și aroge superioritatea în fața celorlalți. După un anumit număr de călătorii, băiatul din Monkshaven putea ajunge la rangul de căpitan, astfel căpătând și o parte din profit. Banii – profitul și economiile – erau folosiți pentru a construi o balenieră proprie, asta dacă băiatul în cauză nu avea norocul să fie fiul unui armator. În vremea despre care povestesc, în domeniul vânătorii de balene din Monkshaven nu prea exista diviziunea muncii. Același om putea fi proprietarul a șase-șapte baleniere, putea avea experiența și priceperea necesare să comande oricare dintre aceste corăbii, putea avea o mulțime de ucenici, fiecare dintre ei plătindu-i o consistentă taxă de ucenicie, și putea fi și proprietarul topitoriilor în care încărcăturile de grăsime și oase de balenă ale navelor sale erau prelucrate pentru a fi vândute mai departe. Nu era de mirare că acești armatori adunaseră averi mari și nici că aveau case impozante în partea sudică a râului Dee, case îndobite cu mobilier foarte arătos și pe măsură de scump. De asemenea, nu era deloc de mirare că întregul oraș avea un aspect amfibi, într-o măsură neobișnuit de mare, chiar și

pentru un port. Toți depindeau de vânătoarea de balene și aproape toți bărbații din oraș fuseseră sau sperau să fie marinari. În anumite perioade din an, mirosul care plutea peste apele râului era aproape de nesuportat pentru oricine nu era din Monkshaven. Însă bătrânii și copiii stăteau cu orele pe aceste docuri respingătoare, de parcă s-ar fi scăldat în miasmele unturii de balenă.

Această descriere a orașului este, poate, suficientă. Am spus că în jurul orașului, pe kilometri întregi, se întindeau turbării. Câteva colțuri de stâncă purpurii se ridicau mult deasupra nivelului mării, cu vârfurile acoperite cu verdeață care părea să se prelingă spre partea de jos, brăzdând stâncile asemenea unor vene de iarbă. Din loc în loc, câte un izvor își croia drum de pe înălțimi până la mare, săpând de-a lungul timpului o vale mai largă sau mai îngustă. Astfel, în părțile mai joase ale turbăriei, adică în aceste văi, creșteau copaci și tufșuri. Deși pe dealurile golașe peisajul dezolant te făcea să te înfiori, când coborai în aceste „funduri” împădurite, erai fermecat de senzația de adăpost confortabil oferită de ele. În partea de sus și în jurul acestor văi fertile turbăriile se întindeau pe mulți kilometri, în unele locuri destul de înspăimântătoare, cu colțuri de piatră roșie ițindu-se din vegetația rară. Apoi urma o zonă întunecată la culoare, un amestec de mlaștină și turbărie, nesigură pentru cei care încercau să își scurteze drumul tăind-o de-a curmezișul pe acolo. Pe terenul nisipos mai înalt creșteau în voie, luxuriant și sălbatic, mihalț-de-mare, mov, și buruieni obișnuite. Din loc în loc se vedeau smocuri de iarba-drumului, păscute de oi mici, cu fața neagră. Însă fie lipsa hranei din abundență, fie agilitatea specifică mai degrabă a unor capre care erau cam slabe, în ciuda măcelarilor, nici lâna lor nu era de o calitate îndeajuns de bună pentru ca proprietarii lor să facă vreun profit din asta. În astfel de zone, în zilele noastre, locuiește o populație destul de redusă. În secolul trecut însă, înainte ca agricultura să evolueze îndeajuns de mult pentru a putea compensa dezavantajele turbăriilor – când nu existau căi ferate care să-i aducă pe pasionații de

LIBRIS | we know books

vânătoare în timpul sezonului, vânători care să creeze cerere pe piața locurilor de cazare –, în acele zone locuiau și mai puțini oameni.

În văi erau case vechi de piatră. Pe întinsul turbăriilor se zărea din loc în loc câte o casă izolată, la mare distanță de altele. În curțile lor se vedeau câteva câpițe de fân aspru și sărăcăcios și grămezi mari de turbă, pentru încălzire pe timpul iernii. Vitele care pășteau pe terenul din jurul acestor ferme păreau pe jumătate moarte de foame, însă pe figurile lor se putea citi o expresie ciudată, aproape inteligentă, la fel ca și pe figurile oilor cu fața neagră, expresie care este confundată adesea cu placida și prosteasca mulțumire a animalelor bine hrănite. Toate gardurile erau, de fapt, movile lungi de turbă, cu pietre îngrămădite una peste cealaltă pe coama lor.

În rarele văi verzi și fertile era o vegetație luxuriantă. Luncile înguste care se întindeau pe malurile pâraielor erau pline de iarbă grasă, din care vacile puteau să mănânce pe săturate. Pe de altă parte, în părțile mai înalte, smocurile rare de iarbă nu meritau eforturile făcute pentru a fi găsite. Chiar și în aceste „funduri”, vântul șuierător al mării, care urma curentul din strâmtoare, făcea ca orice copac să fie pipernicit și scund. Însă tufișurile erau dese și bogate, cu crengile împletite cu cele ale mărăcinilor, măceșilor și caprifoiului. Iar dacă fermierul din aceste zone mai fertile avea o soție sau o fiică pasionată de grădinărit, pe latura vestică sau sudică a casei din piatră se puteau cultiva multe flori. Însă pe vremea aceea grădinăritul nu era așa la modă nicăieri în Anglia. În partea de nord nici acum nu este. Nobilii și oamenii de vază poate că au grădini frumoase, însă fermierii și muncitorii obișnuiți nu se prea preocupă de așa ceva la nord de Trent, iar eu numai despre partea asta pot vorbi. Câteva tufișuri cu fructe de pădure, un afin sau doi (ale căror frunze puteau fi folosite pentru a accentua aroma ceaiului, iar fructele erau folosite în scop medicinal, contra răcelilor și a durerilor de gât), un câmp de cartofi (la sfârșitul veacului trecut, acestea nu erau așa de răspândite ca acum), un strat de varză, o

tufă de salvie, o plantă aromatică, un cimbru, un măghiran, poate o tufă de trandafiri și una de lemn-sfânt în mijloc. Un strat mic de ceapă iute și poate câteva gălbenele, ale căror petale erau folosite pentru a da gust ciorbei de vită sărată. Genul acesta de plante se regăsea în grădina unei ferme pe vremea și în regiunea în care are loc povestea mea. Chiar și la treizeci de kilometri de coastă marea nu se dădea uitată, și nici negoțul maritim. Crustaceele stricate, algele, resturile de la topitoriile de untură de balenă erau îngrășământul cel mai folosit în ținut. Stâlpii multor garduri care despărteau fermele erau împodobiți cu oase de balenă, albe, mari și îngrozitoare. Indiferent de cât de ocupați erau cu agricultura, din orice familie care avea mai mulți fii, măcar unul dintre ei fusese pe mare, și mama se uitase plină de speranță la orizont ori de câte ori vântul care bătea turbăria se schimba. Toate târgurile și serbările se țineau pe coastă. Nimeni nu voia să meargă în interior, cu o singură excepție: târgul anual de cai care se ținea acolo la marginea fermelor.

În ținuturile acestea marea rămânea în mintea omului chiar și după ce se îndepărta binișor de ea, în vreme ce prin alte părți la nici zece kilometri de țărm omul uita de tot că exista apă sărată. Desigur, principala cauză a acestei preocupări era comerțul pe care orașele de pe coastă îl făceau cu Groenlanda. Însă în perioada despre care scriu toată lumea simțea o apăsare și o anume iritare din cauza mării.

De la sfârșitul războiului american nu mai fusese nevoie de surplusul de combustibil pentru susținerea echipajelor flotei, iar cantitățile comandate de guvern în acest scop erau din ce în ce mai mici, cu fiecare an de pace care trecea. În 1792 s-a ajuns la o cantitate minimă. În 1793 mișcările francezilor au pus Europa pe foc, iar englezii erau animați de un efervescent sentiment antigalic, de care profitau Coroana și miniștrii ei. Aveam nave, însă unde erau echipajele? Amiralitatea dispunea totuși de o soluție la îndemână, o soluție folosită cu succes și anterior, o soluție reglementată de o cutumă, dacă nu chiar de o lege scrisă. S-au emis ordine de încorporare, prin care civilii din întreaga

LIBRARY
țară erau chemați la ordinele ofițerilor, pe care trebuiau să-i ajute să-și facă datoria. Zona de coastă a fost împărțită în două districte, aflate sub conducerea unui căpitan de marină, care la rândul său a delegat conducerea subdistrictelor către locotenenți. Și astfel, toate navele din porturile țării erau supravegheate și îngrijite, toate porturile erau sub observație. Dacă era nevoie, într-o singură zi numărul militarilor din flota Majestății Sale se putea mări rapid. Însă, dacă solicitările venite din partea Amiralității deveniseră categorice, la fel se întâmplase și cu lipsa sa de scrupule. Fermierii, dacă erau sănătoși și puternici, puteau fi transformați cu puțin antrenament în marinari buni. Și, odată urcați pe bărci – bărci care întotdeauna așteptau lângă oficiile de incorporare –, era dificil pentru acești prizonieri să mai pretindă că se ocupau cu altceva, mai ales că nimeni n-avea chef sau timp să asculte astfel de povestiri, iar dacă ar fi avut timp, nu i-ar fi crezut, iar dacă ar fi avut timp să-i asculte și i-ar fi crezut, n-ar fi făcut nimic pentru eliberarea lor. Bărbații erau luați pe sus, de pe stradă, dispăreau literalmente și nu se mai auzea nimic despre ei. Astfel de luări cu arcanul aveau loc și pe străzile orașelor aglomerate. Lordul Thurlow ar fi putut să confirme acest lucru după plimbarea pe care a făcut-o în acea perioadă pe Tower Hill. El, însuși procurorul general al Angliei, a fost impresionat de metodele originale pe care Amiralitatea le folosea pentru a scăpa de cei care-l asediau constant cu plângeri și petiții. Nici așezările izolate din interior nu erau mai în siguranță. Mulți țărani se duceau la câte un târg anual de locuri de muncă, numit și „mop”, și nu se mai întorceau niciodată acasă pentru a povesti despre slujba lor. Mulți tineri fermieri s-au evaporat din casele lor, de lângă inima tatălui lor și n-a mai auzit de ei nici mama, nici iubita. Atât de furibundă era vânătoreea de recruți noi în primii ani ai războiului cu Franța, dar și după fiecare mare victorie navală din acel război.

Poterile Amiralității îi pândeau și pe toți negustorii și comercianții. S-a întâmplat de multe ori ca navele care se întorceau acasă după o absență îndelungată, cu cala plină de marfă,

să fie abordate la doar câteva zile distanță de țarm. Încorporările forțate decimau adesea echipajul atât de mult, încât navele nu mai puteau fi conduse cum trebuie și ajungeau să plutească în derivă în ocean, cu tot cu încărcătura prețioasă, cu doar unul sau doi infirmi sau marinari nepricepuți la bord. Uneori despre aceste nave nu se mai auzea nimic. Astfel, bărbații erau smulși de lângă părinții ori soțiile lor și erau adesea lăsați fără agoniseala de mai mulți ani, bani care rămâneau în mâinile șefilor negustorilor în slujba cărora se aflaseră, și erau aruncați în vâltoarea sorții, tratați cinstit sau nu, unii găsindu-și chiar sfârșitul. Acum toată această tiranie (pentru că nu pot folosi alt cuvânt) ni se pare de neînchipuit; nu ne putem imagina cum o națiune poate fi supusă atâta vreme, chiar și în condițiile unui entuziasm prorăzboi, chiar și în cazul unei amenințări cu invazia, indiferent de cât de loială era populația administrației guvernamentale. Când citim despre militarii care erau chemați să ajute la operațiunile de incorporare a civililor, despre patrurile de soldați care mișunau pe străzi, despre santinelele cu baionete răsucite plasate la toate ușile în timp ce puterile armatei intrau și căutau în toate ungherele din casă, când auzim de biserică înconjurate în timpul slujbelor de militari în timp ce reprezentanții armatei stăteau la ușă și-i luau pe bărbații în putere pe măsură ce aceștia ieșeau de la slujbă, trebuie să menționăm că acestea nu erau decât câteva exemple a ceea ce se întâmpla pe vremea aceea, așa că nu trebuie să ne mirăm că primarii și alte autorități din marile orașe s-au plâns că afacerile se opriseră, pentru că negustorii și servitorii lor se temeau să iasă din casă, să străbată străzile pline de patrulare gata să-i ia cu arcanul.

Poate că apropierea de capitală – centrul unde se făcea politica, de unde veneau știrile – îi determina pe locuitorii ținuturilor din sud să fie caracterizați de acel gen de patriotism care constă în ura față de toate celelalte națiuni sau poate că șansele de prindere erau mai mari în toate porturile din sud, și astfel marinarii civili s-au obișnuit cu pericolul, sau poate că serviciul

LIBRĂRIE
militar pe navele Amiralității le părea atrăgător majorității bărbaților din cauza frumuseții uniformelor și a stilului de viață aventuros. Cert este că în partea de sud oamenii acceptau cu mai multă supunere această opresiune decât cei din nord. Chiar și ultimul marinăr din nord știa că poate câștiga mult peste salariul obișnuit din vânatoarea de balene sau din comerțul cu Groenlanda. Oricare marinăr se putea ridica prin îndrăzneală și punând destui bani deoparte pentru a-și cumpăra propria navă. Mulți o făcuseră. Și se pare că asta făcea diferența dintre un om cu clasă și unul cu mai puțină clasă. Iar preocupările comune și pericolele împărtășite, interesul general față de o anumită activitate îi legau pe locuitorii acelei fâșii de țărm cu o legătură puternică. Dacă vreo măsură venită din afară tăia această legătură în vreun fel, oamenii erau cuprinși de furie și de dorința de răzbunare. Un bărbat din Yorkshire mi-a spus odată: „Oamenii de pe-aici sunt toți la fel. Primul lor gând este cum să se împotrivescă. Păi cum! Eu însumi, dacă aud pe cineva că spune că e o zi frumoasă, mă trezesc încercând să mă conving că nu e deloc așa. Așa e în gând, în cuvânt și în fapt”.

Așa că, vă puteți imagina că puterile care se ocupau cu înrolarea nu aveau o viață prea ușoară pe țărmul din Yorkshire. În alte părți inspirau teamă, aici, doar furie și ură. Lordul primar din York a fost avertizat pe 20 ianuarie 1777, prin intermediul unei scrisori anonime, că, „dacă acei oameni nu sunt scoși din oraș până cel târziu marțea următoare, casa Înălțimii Sale, lordul, și chiar și conacul său aveau să fie arse din temelii”.

Poate că o parte dintre aceste resentimente se datorau și faptului pe care l-am sesizat și în alte locuri situate în zone similare. Acolo unde proprietățile oamenilor din familiile vechi, însă cu venituri mici sunt dispuse în jurul unui centru profitabil comercial sau industrial există o răcă latentă între nobili și negustori, fie ei industriași, comercianți sau proprietari de nave, cei care aveau capacitatea de a face bani, capacitate neîngrădită de mândria moștenirii lor nobile sau de tradiționala plăcere a gentlemanilor de a nu face nimic. Această răcă este, desigur, de

cele mai multe ori una cu conotații negative. Cea mai obișnuită formă în care se manifestă este lipsa vorbitului sau a vreunei acțiuni, un fel de ignorare apatică și superioară a tuturor vecinilor neplăcuți. Însă în perioada despre care scriu este adevărat că și vânatoarea de balene, și comerțul cu produsele derivate ajunseseră, în ultimii ani, în Monkshaven, atât de impertinent și deranjant de prospere, încât proprietarii de corăbii din Monkshaven deveniseră atât de bogați și puternici, că nobilii, care trăiau fără griji în conacele vechi de piatră răspândite în turbăriile din jur, erau de părere că modalitatea în care încorporările forțate afectau comerțul din Monkshaven era una pusă în mod înțelept la cale de puterile mai înalte (nu mă voi aventura să dezvăluie cât de sus se aflau aceste puteri), pentru a împiedica îmbogățirea prea rapidă – care era un păcat biblic –, și considerau că nu-și făceau decât datoria atunci când sprijineau acțiunile Amiralității cu toată puterea civilă pe care o aveau la dispoziție, ori de câte ori li se cerea ajutorul și ori de câte ori puteau să acționeze astfel fără să se implice prea mult în chestiuni care, până la urmă, nu prea erau treaba lor.

Unii părinți prevăzători, pe care viața îi binecuvântase cu multe fiice, aveau și un alt motiv pentru susținerea acțiunilor Amiralității. Căpitani și locotenenți angajați să ducă la îndeplinire aceste misiuni erau de obicei burlaci foarte agreabili, pregătiți într-o meserie nobilă, sau cel puțin erau niște musafiri foarte plăcuți, atunci când aveau o zi liberă. Cine știe ce-ar fi putut să iasă de aici?

Într-adevăr, acești curajoși ofițeri erau destul de populari în Monkshaven, cu excepția momentelor când trebuiau să acționeze împotriva oamenilor. Aveau comportamentul direct, specific profesiei lor. Despre ei se știa că își făceau datoria și erau credincioși angajamentelor pe care și le luaseră, genul de discurs care și în ziua de azi ar încălzi inima unui quaker, și că nu se implicau cu prea multă convingere în mizeriile pe care trebuiau să le facă, însă cu care, în sinea lor, nu erau neapărat de acord. Așa că, deși erau puțini locuitori din Monkshaven care

LIBRIS
treceau pe lângă clădirea scundă deasupra căreia flutura steagul albastru al Marinei, ca semn că acolo se întâlneau patrulele poterii, fără să scuipe spre ea în semn de dezgust, poate chiar aceleași persoane l-ar fi salutat respectuos pe locotenentul Atkinson dacă s-ar fi întâlnit cu el pe Strada Principală. Atinsul pălăriei era un gest necunoscut prin aceste părți, însă ar fi clătinat din cap în felul acela amuzant, familiar, nici scuturat din cap, nici semn de aprobare, ci doar un gest menit să semnaleze o atitudine prietenoasă. Și proprietarii de nave îl invitau din când în când la cină sau la prânz, abia așteptând ocazia ca el să se transforme într-un inamic, fără să aibă deloc de gând să-i „pună casa la dispoziție”, indiferent de câte fiice nemăritate ar fi luat și ele parte la masă. Chiar și așa, pentru că putea spune întotdeauna o poveste interesantă, pentru că putea bea vârtos și pentru că era foarte rar prea ocupat pentru a veni la masă, chiar dacă era invitat din scurt, se înțelegea mai bine decât s-ar fi așteptat oricine cu oamenii din Monkshaven. Cea mai mare parte a îndatoririlor sale, urâte de toți, cădea pe umerii subordonaților săi, care cu toții erau priviți la fel, ca niște oameni răi, spioni și răpitori – „șobolani”, după cum îi porecliseră oamenii simpli. Și, la fel ca și în cazul șobolanilor, erau gata ca la prima provocare să-i vâneze și să-i necăjească, iar soldaților din puteră nu le păsa nici cât negru sub unghie de asta. Erau curajoși și îndrăzneți, indiferent de locul în care se aflau. Aveau legea de partea lor, așa că treaba lor era una legală. Își slujeau regele și patria. Își foloseau toate capacitățile, și asta este întotdeauna ceva plăcut. Aveau destule ocazii să-și câștige gloria, să se arate mai deștepți decât cei pe care-i vânau, aveau parte de destule aventuri. Aveau un serviciu în care puneau în aplicare legea, o slujbă în care își dovedeau loialitatea față de țară, o slujbă în care aveau nevoie de inteligență, curaj și în care trebuiau să fie mereu gata de acțiune. În plus, puteau să-și pună la treabă instinctul de vânător care zace în fiecare bărbat. La douăzeci și ceva de kilometri în larg era ancorată *Aurora*, o navă de război foarte zdravănă. La bordul ei își duceau încărcătura de noi

recruți toate barcazurile care așteptau la cheu în locuri de genul acesta, pe toată lungimea coastei. Unul dintre ele, *Lively Lady*, putea fi văzut de pe stâncile de dincolo de Monkshaven, nu foarte departe, însă ascuns de privirea celor din oraș de relief înalt. Și mai era și Randyvowse¹ (așa cum era cunoscută cărciuma pe care erau arborate drapelele albastre ale Marinei), unde își pierdeă vremea echipajul de pe *Lively Lady* și unde erau aduși la o bere trecătorii naivi. În momentul acela cam la atât se reducea acțiunea de recrutare din Monkshaven.

Capitolul 2

Întoarcerea din Groenlanda

Într-o zi caldă, pe la începutul lui octombrie, în anul 1796, două fete au plecat de acasă, de la fermele unde locuiau, spre Monkshaven, pentru a vinde unt și ouă. Amândouă erau fiice de fermier, deși situația lor diferea destul de mult. Molly Corney făcea parte dintr-o familie cu mulți copii și o ducea destul de greu. Sylvia Robson era singură la părinți, oameni în vârstă, și era extrem de iubită. Ambele aveau de făcut și cumpărături după ce își terminau de vândut marfa; în zilele aceea, untul și ouăle se vindeau de către precupețe pe treptele unei cruci mari, vechi și mutilate, până la o anumită oră, după prânz. Dacă nu reușeau să-și vândă toată marfa, o luau fără prea multă tragere de inimă spre magazine și încercau să o vândă acolo, pe un preț mai mic. Gospodinelor hamice le plăcea să vină la Butter Cross² și, mirosind și criticând produsele pe care le voiau, se târguiau și se ciondăneau cu vânzătoarele, încercând, adesea în zadar, să obțină un preț mai mic. O gospodină din secolul trecut s-ar fi considerat nepricepută dacă n-ar fi parcurs această procedură preliminară, iar soțiile și fiicele fermierilor considerau

¹ Randyvow (house), probabil o transpunere fonetică a franțuzesului rendez-vous – casă, loc de întâlnire.

² Crucea de Unt.